

Souhrnná zpráva společnosti Scio

Školní rok 2010/2011

Souhrnná zpráva společnosti Scio za školní rok 2010/2011

Společnost **Scio** je na státu nezávislá a státem nefinancovaná společnost, která působí v oblasti českého školství od roku 1996. Polem její působnosti je zejména zjišťování a hodnocení výsledků vzdělávání s důrazem na vývoj a organizaci testování v rámci přijímacích zkoušek a přípravy na ně. Společnost také cíleně a trvale rozšiřuje pole své působnosti na celou oblast vzdělávání.

S aktuálně započatým školním rokem chceme nabídnout našim partnerům a zákazníkům, tj. žákům a studentům, učitelům a ředitelům škol, rodičům a dalším přímým i nepřímým účastníkům vzdělávání v ČR souhrnný přehled naší činnosti za školní rok 2010/2011.

Společnost Scio je všeobecně známá především díky svým srovnávacím testům, kladoucím důraz na využití testu obecných studijních předpokladů. Ten Scio uvedlo do českého prostředí, a nabídlo tak odborníky kladně přijímanou alternativu tradičních znalostních zkoušek. Vedle těchto srovnávacích testů, které jsou dlouhodobě využívány např. desítkami fakult českých vysokých škol či stovkami středních škol v přijímacím řízení, nabízíme také projekty zaměřené na zkoumání školního klimatu, další vzdělávání pedagogických pracovníků a řadu dalších vzdělávacích aktivit.

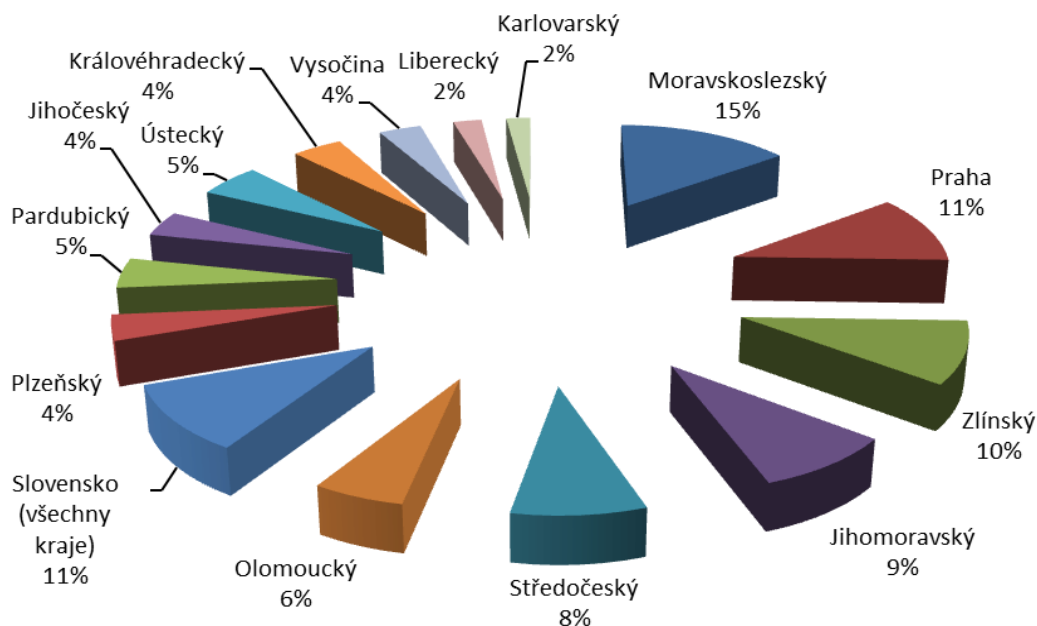
V tomto stručném přehledu charakterizujeme námi nabízené a vyvíjené produkty a uvádíme některé jejich důležité nebo zajímavé početní ukazatele. V případě zájmu o podrobnější informace o společnosti a jí nabízených produktech bychom rádi odkázali na webovou stránku www.scio.cz.

* * * * *

Stále klesající počet maturujících studentů, který souvisí s demografickým vývojem v ČR, se projevil i na počtu testování v rámci **Národních srovnávacích zkoušek (NSZ)**. Těch se ve školním roce 2010/2011 zúčastnilo 30 515 unikátních účastníků, což je bezmála o 10 000 tisíc méně než v roce předešlém.

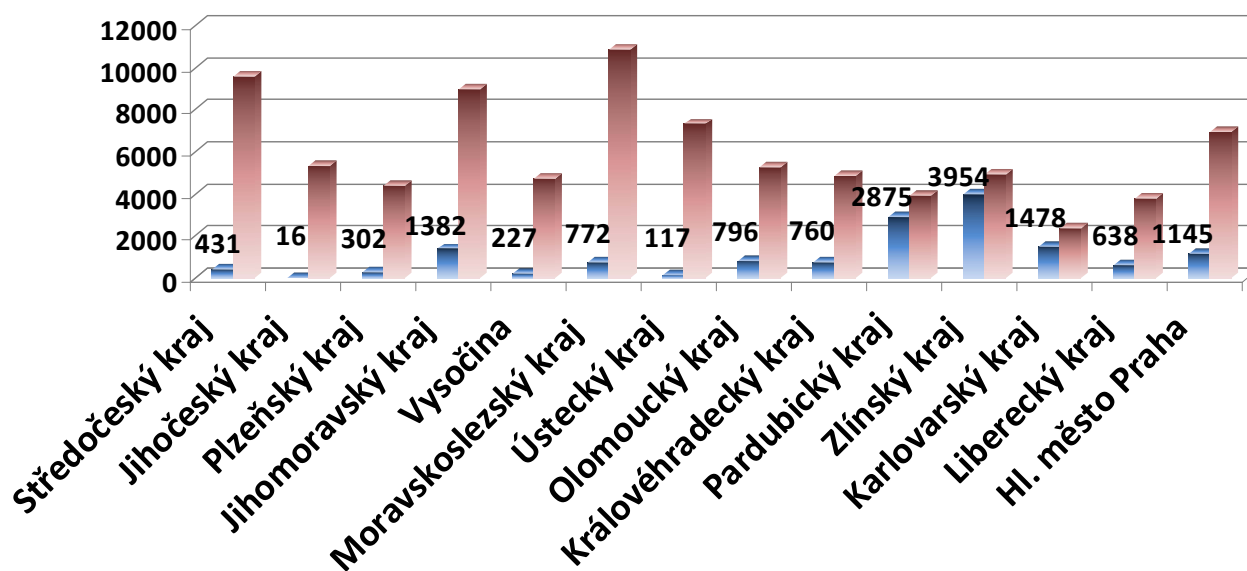
Testovací místa se nacházela v třiceti městech ČR a také ve třech slovenských lokalitách. Celkem bylo v daném školním roce použito 35 zadání testů obsahujících 2130 úloh. Společnost Scio brala ohled i na námítky ze strany uchazečů. Na základě těchto námitek bylo 15 úloh z testů vyřazeno a u dalších 6 uznáno více než jedno správné řešení.

Dotazníkové šetření přiřazené k NSZ bylo potom zajímavým dokladem o motivaci zájemců o vysokoškolské studium v daném roce. Nejpočetnější skupina (37,2 %) volila vysokou školu dle budoucích možností uplatnění v praxi, především s ohledem na výši výdělku, 28,6 % považovalo za nejdůležitější faktor kvalitu výuky a učitelů. Pouze 3,6 % dotázaných uvedlo, že prioritou pro ně při výběru VŠ byla výše nákladů na studium a vzdálenost od místa bydliště. Více než 70 % testovaných studentů uvedlo, že je výhodou, pokud vysoká škola v rámci přijímacího řízení používá NSZ společnosti Scio.

Graf. 1 Rozložení účastníků NSZ ve školním roce 2010/2011 dle krajů.

Vedle NSZ, které jsou desítkami vysokoškolských fakult využívány v rámci vlastních přijímacích řízení, připravuje společnost Scio sady testů pro přijímací řízení na školy střední. **Přijímacích testů Scio** využilo v loňském roce 263 středních škol, což bylo o 59 více než ve školním roce 2009/2010. Celkem se jich zúčastnilo 27 150 uchazečů, kteří na dotyčné školy poslali 39 114 přihlášek. Ve Zlínském, Libereckém*, Pardubickém a Karlovarském kraji probíhaly Scio přijímací zkoušky plošně, což se projevilo i na níže uvedeném poměru zúčastněných žáků vůči celé populaci v daném ročníku studia. Celkem jimi v ČR prošlo 17,7 % všech žáků 9. tříd.

Graf. 2 Počet žáků 9. tříd absolvujících přijímací zkoušky Scio na SŠ a jejich poměr vůči všem žákům 9. tříd v daném regionu.

* V Libereckém kraji pouze pro gymnázia.

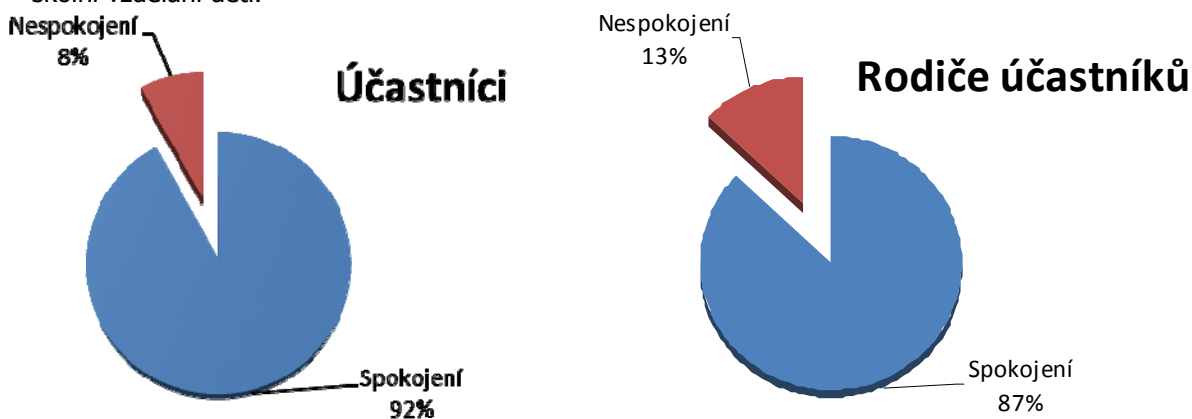
V rámci přípravy na přijímací zkoušky na střední školy nabízela společnost Scio také testování žáků 8. tříd, které se setkalo se zvýšeným zájmem ze strany škol a především rodičů žáků. Celkově se do projektu **PPPZ** (Podpora přípravy na přijímací zkoušky) zapojilo 4 953 žáků z 298 škol.

Školní rok 2010/2011 byl v českém středoškolském prostředí nejvýrazněji poznamenán zavedením nové podoby státních maturit. Na obavy ze strany žáků, rodičů i samotných vzdělávacích institucí reagovala společnost Scio vypsáním přípravných kurzů, které měly žákům pomoci s přípravou na novou podobu státních zkoušek. Po jejich průběhu pak poskytovala odborný servis řadě studentů, kteří z různých důvodů podobu zkoušky rozporovali.

Scio však nevěnovalo pozornost pouze přípravě žáků na státní maturity, ale dále rozvíjelo koncept vlastního typu zkoušky, který by měl v budoucnu tvořit její alternativu. Koncept „**Maturita 21**“, který byl přejmenován na „**UM21**“ („Učíme se myslet“ nebo také „Univerzitní minimum“), získal v uplynulém školním roce konkrétní obrysy v podobě prvních pilotních seminářů.

Koncept UM21 měl sice počátky v reakci na odborně neuspokojivou podobu státních maturitních zkoušek, ale jeho cílem je především dlouhodobá příprava studentů na dynamické podmínky současného světa. Podoba zkoušky v tomto konceptu vychází z moderních zahraničních vzorů a měla by být pouze završením několikaletého vzdělávacího procesu, který se vedle školního vyučování bude opírat o kurzy paralelního vzdělávání.

Jednou z forem paralelního vzdělávání, kterou společnost Scio úspěšně nabízela již ve školním roce 2010/2011, byly tzv. **ScioCAMPy**. Měly podobu čtyřdenních příměstských táborů pro děti se vzdělávacím potenciálem a postavené byly na zásadách zážitkové pedagogiky a rozvoje tvořivého myšlení. Hlavními tématy prvního ročníku byly komunikace a proces učení. Obecným cílem projektu ScioCAMP je pak rozvoj kompetencí potřebných v praktickém životě, čímž má doplňovat základní školní vzdělání dětí.

Graf. 3 Spokojenost účastníků ScioCAMPů ve školním roce 2010/2011.

Jak je patrné z výše uvedených grafů, setkaly se tyto kurzy již v prvním roce svého fungování vedle potěšitelného zájmu i s příznivými reakcemi ze strany žáků a jejich rodičů.

Ve školním roce 2010/2011 také pokračoval projekt **Mapa školy**, zaměřený na sledování školního klimatu. Výsledky zúčastněným školám přináší objektivní a důležité podklady pro jejich (auto)evaluační činnost.

Vedle středních a základních škol, kde projekt úspěšně navázal na předchozí ročníky, byly premiérově k dispozici také dotazníky pro školy mateřské. Celkem se tak k prostředí v českých školách a školkách vyslovilo 55 447 žáků, jejich rodičů, ale také učitelů, ředitelů nebo provozních zaměstnanců.

	Mapa MŠ	Mapa ZŠ	Mapa SŠ	Celkem
Školy	88	134	36	258
Žáci	x	21 240	6 355	27 595
Rodiče žáků	3 621	17 829	2 997	24 447
Učitelé	418	1 743	880	3 041
Provozní zaměstnanci	163	x	107	270
Ředitelé	67	116	29	212

Tab. 2 Počet dotázaných v rámci projektu Mapa školy

Základní školy v uplynulém roce využívaly rovněž **testy funkčních gramotností**, které obsahovaly sady testů finanční a čtenářské dovednosti pro žáky 8. a 9. tříd (u čtenářské dovednosti také 4. a 5. tříd).

Do projektu Čtenář se zapojilo celkem 6137 žáků z 208 škol. Nejpočetnější skupinou byli žáci 4. ročníku (36 %), nejméně jich bylo z 9. ročníků (12 %). V případě finanční gramotnosti bylo z celkového počtu 1508 otestovaných žáků 29 % žáků 9. tříd (nebo odpovídajícího ročníku víceletých gymnázií), zbylých 71 % tvořili žáci 8. tříd.

Středočeské základní školy a víceletá gymnázia mohly v uplynulém školním roce využít jedinečného projektu **Eskalátor**, který společnost Scio připravila díky finanční podpoře Evropského sociálního fondu a MŠMT. Vzhledem k použité metodě IRT (Item Response Theory, Teorie odpovědi na položku) se jedná o metodicky nejmodernější plošný test, který byl dosud v ČR realizován a který může razit cestu k testování s ještě vyšší vypovídací hodnotou. V rámci projektu Eskalátor byly vyvinuty testy pro angličtinu a čtenářskou gramotnost v českém jazyce. Po následujících pět let budou moci všechny 4. až 9. třídy základních škol a odpovídající ročníky víceletých gymnázií ve Středočeském kraji zdarma využívat e-learningu a dvakrát ročně se zapojit do hromadného testování z uvedených předmětů.

Pro střední školy, jejich ředitele, učitele, žáky i jejich rodiče přináší již po několik let jedinečné informace projekt **Vektor**. Díky opakovanému testování na začátku a konci studia ukazuje posun jednotlivých žáků i celých tříd, vývoj jejich silných a slabých stránek, a je tak pro školy důležitým indikátorem kvality jimi poskytovaného vzdělávání.

V rámci Vektoru se v roce 2010/2011 zúčastnilo 152 škol testování studentů prvního ročníku studia (z toho 53 on-line formou), v závěrečném ročníku studia pak 291 škol, což bylo 75 % těch, co se zúčastnilo testů prvních ročníků v roce 2007. Oproti jiným ročníkům je tento údaj o kontinuitě

testování výrazně nižší, což bylo způsobeno především kroky nové politické reprezentace některých krajů.

Společnost Scio nabízí obdobný evaluační nástroj i základním školám, pro které organizuje testování žáků 6. až 9. tříd. Díky tomu mají i základní školy představu o vývoji jednotlivých žáků i tříd (tzv. relativní posun) a získávají zpětnou vazbu své práce s dětmi. Za označením **KEA** se skrývá Komplexní evaluační analýza, kterou školám na základě těchto dat společnost Scio poskytuje. Zároveň pro žáky 3. až 9. tříd základních škol nabízí i srovnávací testování (STZŠ, jinak také **Stonožka**). Do tohoto testování (KEA i Stonožka) se ve školním roce 2010/2011 zapojilo 78 640 žáků z 1 555 škol celé ČR.

Již druhým rokem také běželo testování v rámci projektu **PRO23**, ve kterém je pozornost věnována dosud opomíjeným předmětům a dovednostem studentů 2. a 3. ročníků středních škol a jejich ekvivalentům na víceletých gymnáziích. Školy i jednotliví studenti díky němu získají informace o úrovni znalostí druhého jazyka nebo např. čtenářské gramotnosti. Ve školním roce 2010/2011 se ho zúčastnilo celkem 15 245 žáků ze 159 škol celé ČR.

Společnost Scio v uplynulém školním roce nabízela po určité odmlce rovněž **Test moderních dějin**, určený pro všechny ročníky SŠ a 9. ročník ZŠ. Test nebyl zaměřen pouze na znalosti jednotlivých studentů, ale také na hodnocení samotné výuky (pomůcky, přístup učitele apod.). Zapojeno do něj bylo 21 škol z celé ČR. Testování probíhalo pouze online formou a celkem se ho zúčastnilo 585 žáků.

Projekt	Počet jedinečných škol	Celkový počet škol	Počet žáků (jedineční zájemci)	Počet žáků (celkově přihlášení)
Stonožka/Kea	1 555	3 413	78 640	89 402
Test moderních dějin	21	21	585	585
Testy funkčních gramotností	238	316	7 274	7 662
Eskalátor	117	171	14 250	23 084
Vektor a PRO23	440	603	41 422	41 936

Tab 2 Počty zúčastněných škol a žáků ve vybraných projektech společnosti Scio, školní rok 2010/2011.

Vedle již zmiňovaného projektu Eskalátor společnost Scio realizuje nebo se spolupodílí na realizaci hned několika dalších projektů financovaných z prostředků Evropského strukturálního fondu (ESF). Projekty se nacházejí v různém stádiu realizace a tento stručný přehled by měl představit jejich stav ve školním roce 2010/2011.

Do projektu **Poradce 2010** se v uplynulém školním roce zapojilo 60 jihočeských středních škol, což představuje tři čtvrtiny všech středních škol v regionu. Tento vzdělávací program je určený pro výchovné a kariérové poradce z Jihočeského kraje, kteří pomáhají studentům při přechodu na další

stupně vzdělávání, zejména vysoké školy. Díky financování z ESF mají zájemci účast v projektu zdarma.

Bezplatně jsou zájemcům nabízené rovněž veškeré výstupy z projektu **Učení na míru**, který seznamuje pedagogy mimopražských základních a středních škol s možnostmi uzpůsobení průběhu výuky různým učebním stylům a také odlišnostem v průběhu učení i dovednosti učit se na straně žáků. V rámci projektu probíhaly semináře a byla vytvořena praktická publikace *Nápadník pro výuku podle učebních stylů*, která kromě teoretického úvodu obsahuje i 75 konkrétních aktivit do výuky.

Rozvojem dovednosti „učit se“ se zabývá další z projektů, dříve nazývaný **Studánka**, nyní už **Nautilus** (zkratka „Naučíme Tě učit se“). Ten nabízí žákům základních a středních škol i jejich učitelům výukové a metodické materiály směřované k rozvoji kompetence k učení, která je jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících úspěšnost studia žáků i jejich následné uplatnění na trhu práce. Ve školním roce 2010/2011 se spolu s odborníky z akademické obce i samotnými učiteli připravovala koncepce celého projektu i jednotlivých výstupů.

Dalším společností Scio vyvíjeným projektem financovaným ze zdrojů ESF je projekt **Gepard**, soustředující se na informační gramotnost žáků jako na důležitý prvek ve vzdělání, jehož role rapidně posiluje. Ve školním roce 2010/2011 započal vývoj tohoto projektu, který se v aktuálním roce dočká dokončení a prvních testování na školách. Využití moderní informační techniky ve výuce průřezových témat rámcových vzdělávacích programů na druhém stupni základních škol se věnuje projekt **PRUT**, v jehož rámci byly ve školním roce 2010/2011 vyvíjeny sady cvičení i testovacích materiálů.

V rámci projektů financovaných z evropských strukturálních fondů byly ve společnosti vyvinuty také dvě deskové hry, které mají za cíl rozvíjet celou řadu klíčových kompetencí žáků. Zatímco projekt **Multipolis** zaměřený na multikulturní výchovu byl ve školním roce 2010/2011 ve stádiu vývoje pilotní verze, projekt Mlok spojený se hrou **Ekopolis** pokročil do finální fáze. O hru s environmentálním zaměřením projevil zájem 1125 mimopražských škol, pro které byla vyrobena tisícovka evokativních deskových her a vytištěno 6 000 metodických příruček. V jarních měsících roku 2011 navíc společnost Scio ke hře Ekopolis uspořádala 26 školení pro učitele a spustila web s řadou doplňkových aktivit.

Ve školním roce 2010/2011 probíhal také vývoj v rámci projektu **Pohoda**, který se zaměřuje na zkoumání klimatu na základních školách, problematice šikany a obecně prevenci rizikového chování a sociálně-patologických jevů. Vychází přitom ze zahraničních zkušeností, především z australského prostředí.

Vedle vzdělávacích institucí poskytovala společnost Scio své služby také soukromým firmám. Především se jednalo o spolupráci v rámci projektu **Personline**, který je zacílen na oblast lidských zdrojů. Tohoto on-line systému personální diagnostiky, který pomáhá odhalit potenciál žadatelů o práci, využívaly například firmy GE Money Bank, Pražská plynárenská, TRW-Carr, CZ.NIC, Formata, Sipral, Autobenex, ALP Consulting nebo Philips.

Projekt	Cílová skupina	Zaměření projektu
PRUT	ZŠ	podpora výuky průřezových témat s využitím moderních informačních technologií
Eskaletor	ZŠ	rozvoj čtenářské gramotnosti a znalostí anglického jazyka (Středočeský kraj)
Nautilus (Studánka)	ZŠ a SŠ	rozvoj schopnosti "učit se"
Učení na míru	ZŠ a SŠ	styly výuky a odlišnosti ve způsobech "učení se "
Gepard	ZŠ	evaluace informační gramotnosti
Mlok	ZŠ	vývoj hry Ekopolis s environmentálním zaměřením
Pohoda	ZŠ	prevence rizikového chování a sociálně-patologických jevů
Multipolis	ZŠ a SŠ	vývoj hry Multipolis, zaměřené na multikulturní výchovu
Poradce 2010	SŠ	školení výchovných a karierních poradců pro jihočeské střední školy

Tab 3 Projekty společnosti Scio financované z ESF.

* * * * *

V aktuálním školním roce jsou zájemcům i tentokrát k dispozici desítky testovacích nástrojů pro různé typy škol, individuální zájemce i firmy. Kromě stávajících produktů jako NSZ, přijímacích zkoušek na střední školy, Mapy školy nebo testování KEA, dokončuje společnost Scio hned několik nových projektů, jako jsou Gepard, Pohoda, Multipolis nebo rozvoj konceptu UM21. V nabídce testů funkčních gramotností se objeví vedle čtenářské a finanční nově také testování gramotnosti přírodovědné. Na základě pozitivních ohlasů z loňského roku plánuje společnost rozšířit nabídku vzdělávacích kurzů ScioCAMP a příprav ke státním maturitám.

Pozornost bude věnovat rovněž rozšiřování informací o moderních trendech v oblasti vzdělávání ve snaze umožnit školám, učitelům, studentům i všem občanům ČR přístup k dosud těžko dostupným podkladům pro orientaci v dynamicky se vyvíjející sféře vzdělávání.